

DE BIJBEL, EEN BOEK MET EEN BIJZONDER BEGIN

Gelukkig blijft er ook van catechisatielessen weleens wat hangen in je leven. Zelf heb ik een bijzondere herinnering aan de catechisaties in Utrecht, waar mijn vader predikant was. Het gaat over een les waarin hij werd vervangen door een uit de eigen gemeente afkomstige student aan de Theologische School, de latere dominee J. Driessen. Op het voorstel van mijn vader zou het een catechisatieles worden waarin wij als catechisanten van de eerste groep, de twaalf- en dertienjarigen, vragen mochten stellen aan de student van de Theologische School. Met elkaar hadden we er van tevoren over gesproken en we vonden het boeiend om van een jonge student les te krijgen. We zouden hem vragen 'hoe de

Bijbel is ontstaan'. Een korte vraag, maar ik weet nog dat de leestijd te kort was voor het antwoord dat we kregen. Het raakte mij hoe de Heere ervoor had gezorgd dat Zijn Woord door de overlevering bewaard bleef en hoe het later door Mozes is opgeschreven. Het ging over de inspiratie en over de onfeilbaarheid van de grondtalen, enzovoort. Ik begreep er niet alles van, maar het gaf mij een diepe indruk van het bijzondere van de Bijbel, het Woord van God, een Boek met een bijzonder begin.

Bijzonder boek

Wanneer je de Bijbel pakt, heb je een bijzonder boek in handen. Maar waarom is de Bijbel zo'n bijzonder boek? Van de Koran, het heilige boek van de moslims, wordt gezegd dat het in de hemel is geschreven. Mohammed kreeg het rechtstreeks uit de hemel van Allah. Hij heeft de woorden van de Koran als het ware één op één doorgegeven. Je kunt van de Bijbel ook zeggen dat het een boek is dat uit de hemel komt, maar dan wel op een totaal andere manier dan de Koran.

De Bijbel is het Woord van God. Dat is het fundamentele en principiële standpunt van elke christen. De christen gelooft en belijdt dat heel de Bijbel het Woord van God is. Dat behoort tot de basis van het christelijke geloof. Alles wat een christen gelooft, belijdt en leert, alles wat hij wel of niet doet, heeft te maken met wat er in de Bijbel staat. Voor het christelijke geloof is de Bijbel de toets, als je naar waarheid en betrouwbaarheid vraagt.

De Bijbel bevat profetieën die op een bijzondere manier zijn vervuld. Een paar voorbeelden. Het Oude Testament voorzegt dat de Zaligmaker wordt geboren in Bethlehem (Micha 5:1). Dat Zijn moeder een maagd zal zijn (Jesaja 7:14). Dat men Zijn kleding zal verloten (Psalm 22:19). Het Nieuwe Testament vertelt dat dit allemaal precies zo is gebeurd. Vanzelfsprekend is het alleen God Die de dingen van morgen kent alsof deze gisteren zijn gebeurd. Hij alleen kan de toekomstige dingen voorzeggen met zoveel precisie en details.

De zesenzestig Bijbelboeken zijn door een groot aantal verschillende mensen in verschillende tijden geschreven. Toch is de Bijbel nooit in tegenspraak met zichzelf. Dat is toch opmerkelijk. Als een schrijver twintig jaar later over hetzelfde onderwerp schrijft, zal het nieuwe

boek ongetwijfeld nieuwe inzichten laten zien, maar er zullen ook tegenstrijdigheden zijn met het vorige boek.

De Bijbel is in een periode van 3500 jaar geschreven door verschillende mensen. Toch vormen al de Bijbelboeken een eenheid, ook al zijn ze in heel verschillende tijden geschreven door veel verschillende schrijvers. Dat komt omdat al deze boeken uiteindelijk dezelfde Auteur hebben, de Heilige Geest.

Het is bijzonder dat de Bijbel door al die van elkaar verschillende Bijbelboeken heen een rode draad laat zien. De Bijbelse boodschap vormt één geheel en is eensluidend. Dat laat je zien dat de Bijbelschrijvers door dezelfde gedachten bestuurd zijn, door God de Heilige Geest. 'Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods, van de Heilige Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken' (2 Petrus 1:21).

De verschillende boeken hebben ook dezelfde boodschap. In allerlei toon en taal gaat het om de genade van God voor zondige mensen. Het Oude Testament spreekt van Christus in de belofte. Het Nieuwe Testament spreekt over Christus in de vervulling.

Door de eeuwen heen zijn er veel aanvallen gedaan op de Bijbel. Het is ook nu voor velen een verboden boek. De Bijbel is verketterd, verbrand, bespot, tegengesproken, enzovoort, enzovoort. De menselijke logica, de wetenschap, plaatst grote vraagtekens bij de waarheid van de Bijbel. Hoe kan Mozes de eerste vijf boeken van de Bijbel hebben geschreven? Was er in die oude tijd al een handschrift?

Maar op deze vragen zijn ook antwoorden. Bij opgravingen zijn oude inscripties gevonden van Kanaänieten die met elkaar correspondeerden. Als je daarbij bedenkt dat Mozes onderwijs heeft gekregen in al de wijsheid van de Egyptenaren (Handelingen 7:22), hoeft het niet te verwonderen dat hij de eerste Bijbelschrijver is. De Bijbel spreekt in het Oude Testament regelmatig over het volk van de Hethieten. Abraham heeft van de Hethiet Efron een grafspelonk gekocht. De man van Bathseba was ook een Hethiet. Lange tijd is beweerd dat zo'n volk er nooit geweest is, totdat opgravingen het bewijs leverden dat er in de oude Bijbelse tijden werkelijk een Hethietenvolk heeft bestaan. In een oud Egyptisch staatsarchief van farao Echnaton zijn brieven in oud spijkerschrift gevonden. In een van die brieven feliciteert

de Hethitische koning de farao van Egypte met zijn troonsbestijging. Inmiddels weten we uit meer historisch onderzoek dat de Hethieten een groot volk met een eigen cultuur in het Midden-Oosten is geweest, naast de Egyptenaren, de Assyriërs en de Babyloniërs.

Op allerlei manieren heeft de Bijbel klappen gekregen, maar nog steeds kan de waarheid van de Schrift niet gebroken worden. Het herinnert ons aan de woorden van Gamaliël, gesproken in de vergadering van het Joodse Sanhedrin naar aanleiding van de prediking van de apostelen: '... Want indien deze raad, of dit werk uit mensen is, zo zal het gebroken worden. Maar indien het uit God is, zo kunt gij dat niet breken; opdat gij niet misschien bevonden wordt ook tegen God te strijden' (Handelingen 5:38-39).

Krachtig boek

De Bijbel is een boek waardoor het leven van mensen totaal is veranderd. Deze grote invloed is ook een argument dat de Bijbel het Woord van God is. Het is een middel waardoor zeer kwaadaardige mensen veranderden in heiligen. Het is zonder enige twijfel het middel waardoor de Heere bekering werkt in het leven van mensen. Dit laat zien dat de Bijbel een krachtig boek is. 'Want het Woord Gods is levend en krachtig en scherp snijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel en des geestes, en der samenvoegselen en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten' (Hebreeën 4:12).

Er is heel wat voor nodig om van een ongelovige een gelovige te maken. Op basis van argumenten lukt het misschien om iemand die weinig of niets van de Bijbel weet, te overtuigen van het bijzondere van dit boek. Maar daarmee is hij of zij nog geen gelovige. De Heere zou zulke argumenten wel kunnen gebruiken om iemand te veranderen en tot een gelovige te maken, maar er is méér nodig dan logische argumenten om een ware gelovige te worden. Niet alleen het verstand moet tot het inzicht komen dat de Bijbel de waarheid is van God. Vooral het mensenhart moet overtuigd worden van de waarheid. Het ongeloof is niet alleen een zaak van het hoofd, maar vooral van het hart. Het probleem van het ongeloof is een probleem van het mensenhart. Alleen de Heilige Geest kan door Zijn werking het hart ver-

nieuwen. Dit werkt de Geest door een nieuwe geboorte. Deze nieuwe geboorte geeft 'verlichte ogen des verstands' (Efeze 1:18), 'een nieuw hart en een nieuwe geest' (Ezechiël 36:26).

Calvijn zegt: 'God werkt op tweeërlei wijze in Zijn uitverkorenen: inwendig door de Geest, uitwendig door het Woord. Door Zijn Geest maakt Hij hen tot nieuwe schepselen door hun verstand te verlichten en hun harten te vormen tot de liefde en de beoefening van de gerechtigheid.'

Het Woord is het middel waardoor de nieuwe geboorte gewerkt wordt. 'Gij die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwigblijvende Woord van God' (1 Petrus 1:23). Denk ook aan de bekende tekst van Paulus: 'Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods' (Romeinen 10:17).

In de handen van de Heilige Geest is de Bijbel een krachtig boek. Ouders kunnen hun kinderen vertellen dat ze een nieuw hart nodig hebben. Predikers moeten verkondigen dat er een wonder van bekering in het leven van ieder mens nodig is. We mogen niet nalaten de dienst van de Heere aan te wijzen en aan te prijzen. Daarbij moeten we ook niet zwijgen over de ellende en de vreselijke toestand van een mens zonder God en zonder Christus. We moeten er alles aan doen om de ander te bekeren. Maar om écht te overtuigen van de waarheid en werkelijk tot kennis van de waarheid te brengen, is het nodig om door te dringen tot in het hart. Dat kan Gods Geest alleen. Toen de Heere het hart van Lydia opende, nam zij acht op het Woord dat door Paulus werd verkondigd (Handelingen 16:14,15).

In het Woord klinkt de autoriteit en het gezag van God. Een mens kan zichzelf daar niet aan onttrekken zonder zijn geweten geweld aan te doen. En dat is precies wat ieder mens van zichzelf doet. Hij staat het goddelijk gezag van het Woord tegen. Daarom is het werk van de Heilige Geest nodig. Het Woord is te vergelijken met een krachtig zaad. Er is absolute kiemkracht in het Woord van de Bijbel. Maar er moet ook iets met de akker van het mensenhart gebeuren. Op een bijzondere en wonderlijke manier bewerkt Gods Geest het mensenhart. Hij maakt ontvankelijk voor het krachtige Woord. Hij zorgt ervoor dat het Woord met een innerlijke en vernieuwende kracht tot

mensen komt. Zo krijgt het Woord een alles overwinnende en herscheppende kracht. De Heilige Geest zegt in het hart dat de Bijbel het Woord van God is.

Actueel boek

De wereld om ons heen verandert snel. De dingen krijgen een steeds kortere actualiteit. Alles lijkt steeds sneller versleten te zijn. De consumptie- en wegwerpmaatschappij hebben veel invloed. Te midden van al deze veranderingen en verschuivingen gaat de Bijbel open. Een oud en toch blijvend en actueel boek. Je ziet de actualiteit van de Bijbel in de dingen die gebeuren in het Midden-Oosten. De Bijbel zegt dat Jeruzalem een probleem wordt voor alle volken. 'En het zal te dien dage geschieden dat Ik Jeruzalem stellen zal tot een lastige steen (voor) alle volken; allen die zich daarmee beladen, zullen gewisselijk doorsneden worden; en al de volken der aarde zullen zich tegen haar verzamelen' (Zacharia 12:3).

De Bijbel plaatst een groot vraagteken bij de ongeremde vrijheid die onze tijd kenmerkt. Ieder moet kunnen doen wat goed is in eigen ogen. Vrijheid-blijheid is het grootste goed in de ogen van velen. Vrijheid in relaties, vrijheid om het leven af te breken (abortus) of te beëindigen (euthanasie). De vrijheid van een zogenaamd voltooid leven. Vrijheid ... De Bijbel zegt: 'Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn' (Johannes 8:36).

Een ander punt waarop de Bijbel brandend actueel is, is de christenvervolging in de wereld. Nog nooit is christenvervolging zo hevig geweest als in onze tijd. Haat en vijandschap tegen christenen nemen toe. Het is vreselijk wat er gebeurt in landen als Irak en Syrië, Nigeria en Pakistan. Terreurgroepen als IS en Al-Qaida lijken niets liever te doen dan onschuldige mensen, onder wie ook kinderen en heel veel christenen, te vermoorden. Daarbij gaat het er vaak gruwelijk aan toe door onthoofding en zelfs kruisiging.

De Heere Jezus heeft het voorzegt: 'Maar vóór dit alles zullen zij hun handen aan ulieden slaan, en u vervolgen, u overleverende in de synagogen en gevangenissen; en gij zult getrokken worden voor koningen en stadhouders om Mijns Naams wil. En dit zal u overkomen tot een getuigenis' (Lukas 21:12,13).

Nog een ander punt waarin de Bijbel vandaag actueel is, is de hebzucht, het gefocust zijn op geld. Paulus noemt dit een kenmerk van de laatste dagen: 'En weet dit, dat in de laatste dagen ontstaan zullen zware tijden. Want de mensen zullen zijn liefhebbers van zichzelf, geldgierig, laatdunkend, hovaardig, lasteraars, de ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig; Zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijk, achterklappers, onmatig, wreed, zonder liefde tot de goeden, verraders, roekeloos, opgeblazen, meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods' (2 Timotheüs 3:1-4). Dit is een redelijk nauwkeurige tekening van de samenleving van vandaag met de vrije moraal en de ik-gerichtheid. Het zijn zware tijden voor degenen die trouw willen blijven aan God en Zijn gebod. Petrus maakt in dat verband de vergelijking met Lot in Sodom (2 Petrus 2:7,8).

In Mattheüs 24 tekent de Heere Jezus de kenmerken van de tijd. In vers 14 wijst Jezus op de voortgang van het Evangelie: 'En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis alle volken; en dan zal het einde komen.' We schrijven inmiddels tweeduizend jaar zendingsgeschiedenis. Veel volken zijn al bereikt. Nog steeds gaat de fakkel van het Evangelie de wereld over om licht te brengen in de duisternis. God zal Zijn doel bereiken. Zijn Koninkrijk komt. De Bijbel laat je zien dat God regeert en dat Hij geschiedenis maakt, ook vandaag!

Persoonlijk boek

De Bijbel is een persoonlijk boek. Het kan gebeuren dat iemand zijn Bijbel bij andere mensen heeft laten liggen. Dan neemt hij contact met hen op en zegt: 'Ik heb mijn Bijbel bij jullie laten liggen.' Mogelijk kan hij zeggen: 'Mijn naam staat erin.' Een eigen Bijbel, een persoonlijk boek.

Toch is er méér nodig dan je naam in je eigen Bijbel om die Bijbel echt tot een persoonlijk boek te maken. Laat ik dat met een voorbeeld proberen duidelijk te maken. Meneer Smit en meneer Janse zitten in dezelfde kamer. Vanachter een gordijn klinkt een stem. Meneer Smit vraagt zich hardop af wie daar spreekt. Meneer Janse antwoordt direct: 'Dat is mijn vader.' Meneer Smit vraagt: 'Maar hoe weet je dat het je vader is?' Janse antwoordt: 'Natuurlijk is het mijn vader. Zou ik

mijn vader niet kennen? En als ik hem ken, zou ik dan zijn stem niet herkennen?’

Wat laat dit eenvoudige voorbeeld ons zien? Een kind kent de stem van zijn vader. Zo kennen Gods kinderen Gods stem in Zijn Woord. Het laat ons de noodzaak van een nieuwe geboorte zien. We moeten tot een nieuwe mens worden. Dat brengt tot de persoonlijke kennis van God en Zijn Woord. Zoals de Heere Jezus zegt: ‘En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt.’ Iemand die God kent, kent ook de stem van God in de Bijbel.

Deze kennis hebben wij nodig om de Bijbel tot een persoonlijk boek te laten zijn. Dan gaan we onze naam in de Bijbel lezen. Je herkent jezelf in de verloren zoon, in de moordenaar aan het kruis, in Manasse, in Bartimeüs, enzovoort. Mijn eigen zondesschuld en zielenood worden persoonlijk uitgezegd.

Gods veroordelende stem wordt gekend! ‘Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in het boek der wet, om dat te doen.’ Juist voor zulke mensen wordt de Bijbel een bijzonder, krachtig en persoonlijk boek, omdat het spreekt van Gods genade. Het laat zien en horen dat Jezus Christus alles heeft gedaan wat tot de zaligheid van zondaren nodig is. ‘Uw Woord kan mij, ofschoon ik alles mis, door zijne smaak én hart, én zinnen strelen.’

Vragen:

1. Welk Bijbelgedeelte is passend om bij dit eerste hoofdstuk te lezen?
2. Er wordt in dit hoofdstuk gesproken over een 'rode draad'. Wat is volgens jou de rode draad in de Bijbel?
3. Geef voorbeelden van landen waar de Bijbel een verboden boek is.
4. Kunnen we bewijzen dat de Bijbel gelijk heeft? Wat is in dit verband het nut van bijvoorbeeld archeologische opgravingen?
5. Vat in eigen woorden samen wat nu het bijzondere van de Bijbel is.
6. Er zijn kortgeleden enkele boeken verschenen waarin de redelijkheid van het bestaan van God door middel van argumenten werd aangegeven. Hebben dergelijke boeken nut?
7. Mogen we op basis van wat in dit boekje onder het kopje 'Actueel boek' geschreven wordt, de conclusie trekken dat we in het laatste der dagen leven?
8. Kun je een tekst, teksten, een Bijbelgedeelte noemen, waardoor je persoonlijk geraakt werd of nog bent?
9. Het is heel goed als de Bijbel een persoonlijk boek voor je wordt of is. Maar hoe kun je op een verkeerde manier tot een 'persoonlijke Bijbel' komen? Anders gezegd: Hoe kun je voorkomen dat je eigen Bijbeltje misschien wel erg 'dun' wordt?
10. Welk gedeelte uit onze Nederlandse Geloofsbelijdenis is een goede samenvatting van dit eerste hoofdstuk?